

Драшко Пеђеџ

ЂЕРАМ, МОЈ МЛАЂИ БРАТ

Поуздано слутим да је Мирослав Антић, без прекида, цртао свој свет, такорећи од урока, усред властите, банатске кошаве пролазности која га је и иначе опседала. Готово пред сваки свој рецитал, Антић, за кога је нико други до Мирослав Крлежа утврдио да своје стихове казује феноменално, Антић, велики овисник прворазредне хартије и горопадних потеза фломастера, стварао је своју калиграфију такорећи ни из чега. Када смо, далеке 1962. најпре усмено, а потом у издању Матице српске представљали његов *Концерт за 1001 бубањ*, његове најпре невидљиве, воденим жигом утиснуте, а потом чистим цртачким потезима оверене, маштарије о птицама, звездама, телефонским стубовима постављени као почасна пратња нашим вициналним железничким пругама, било је већ доказано да се у својини овог рапсодичног песника никада не зна где почиње цртеж, а где завршава стих. Касније је и сам коментарисао свој цртачки случај: „Телеграфски стубови: крдо јелена везало ветар за рогове и – прислушкује.“

У панчевачкој гимназији поучавао га је, или тачније: није му сметао, нити ометао у развоју, Стојан Трумић. Његов сроднички лист, управо у Трумићевом присуству, открива Ђерам, као млађег брата. А његова ликовна и песничка опсесија звездама, свакако наилази из песничких тумачења Вељка Петровића о томе како су све осматрачнице космоса по правилу постављене или у равници, или на висоравни, од Халдеје до Неваде. Антићеве звезде се слободно, чак и раскалашно проналазе усред ниског нашег панонског грмља. Све је потаман.

Управо цртежима Антић је још понајвише остваривао свој готово соматски облик сарадње са читаоцем, гледаоцем, оним другим. Сасвим ексклузивно, у једном примерку, на челу моје књиге *Чаролија обичној* (1982) њему и његовој лирици посвећене, вијорне оне цртачке линије без краја и почетка исто сугеришу мноштво, ту његову фамозну породицу која се зове човечанство. На другом примерку, који је Милан Коњовић опремио, Антић је понешто додавао, несташни, вечити дечак наше риме. За њега, „изложба није оно што ти је показано. Ти се показујеш њој. Дужност је изложбе да те види.“

Другујући са нашим наочитим сликарима, од Мерсада Бербера и Саве Стојкова до Ице Вољевице, Миће Михајловића, Моме Капора, Антић је утиснуо своју запету у вечности као разазнавање само. Као и за Јована Солдатовића, његовог друга и његове велике есејске теме, Антић је тежио вертикалама у нашој мртваји духа, као за знамењем самим. Међу торњевима, тополама, долмама, његов млађи брат, речени Ђерам, има свој непревазиђен смисао.

И данас и овде, на изложби његових цртежа, поучно је цитирати његову реченицу: *Никад немој да њиџаш шџа значи неко дело.*

СВЕТЛА КОМОРА